

Kỹ thuật chăm sóc một số cây vụ đông ưa ẩm

1. Nước tưới

Các loại cây trồng trong vụ đông đều cần nước, nhưng rất sợ ngập úng. Thời điểm mới trồng, thời tiết còn nhiều nắng nóng, cây dễ bị mất nước, nên bà con cần thường xuyên tưới nước, đảm bảo đủ ẩm cho cây nhanh bén rễ hồi xanh và sinh trưởng phát triển tốt. Nếu gặp mưa, cần khẩn trương tiêu thoát nước nhanh tránh bị thối rễ, chết dột/chết úng (đối với dưa, bí...), hiện tượng huyết dụ đối với cây ngô, hạn chế tình trạng suy giảm mật độ trồng.

Đến giai đoạn cây phát triển thân lá, nhu cầu nước của cây tăng dần, và cần nhiều nhất ở giai đoạn ra hoa đậu quả (đối với dưa, bí...); ngô trở cờ phun râu. Tốt nhất, nên tưới rãnh, đưa nước vào $\frac{1}{2}$ rãnh để nước ngấm đều rồi tháo hết đi.

2. Dặm tỉa

Sau trồng cần kiểm tra, tiến hành dặm kịp thời những cây bị chết hoặc cây yếu, để đảm bảo mật độ. Dặm càng sớm, độ đồng đều trên ruộng càng cao và kịp thời vụ.

3. Phân bón và một số biện pháp chăm sóc khác

Thời kỳ cây con là thời kỳ quan trọng, cần phải bón sớm để cây có dinh dưỡng, tốt sớm, nên ngâm super lân với nước phân chuồng hoặc nước giải 1 - 2 ngày rồi hòa loãng để tưới cho cây khoảng 2 - 3 lần, mỗi lần cách nhau 3 - 4 ngày.

3.1. Đối với cây ngô:

Cần chăm bón sớm, đặc biệt từ khi cây con đến khi ngô 5-6 lá, giai đoạn này rất quan trọng để ngô tốt sớm, không bị huyết dụ, chân chì. Sau trồng cần tưới đủ ẩm để ngô bén rễ nhanh, có thể sử dụng Super Lân pha loãng để tưới bổ sung dinh dưỡng cho cây, ngô không chịu được ngập úng, đặc biệt giai đoạn cây con, do vậy không để đọng nước trên mặt luống ngô.

Nên sử dụng các loại phân NPK chuyên thức để bón cho cây như loại 12:5:10, 13:13:13 +TE hoặc 22:5:11 với lượng 16 - 18 kg/sào.

Bón thúc lần 1: Khi cây có 3 - 5 lá, bón $\frac{1}{2}$ lượng phân thúc. Để tránh bị xót phân, nên bón phân vào giữa 2 cây, cách gốc từ 10 - 12 cm. Bón xong kết hợp với làm cỏ và vun gốc.

Bón thúc lần 2: Khi cây 7 - 9 lá bón hết lượng phân thúc còn lại. Có thể vét sâu rãnh để vun cao luống giúp ngô ra nhiều rễ chân kiềng tăng khả năng chống đổ cho cây.

Lưu ý: cây ngô có thân lá phát triển mạnh, nên dễ bị đổ ngã khi gặp mưa gió to vì vậy nếu cây bị đổ ngã ở giai đoạn cây con, có thể dựng lại cây; nếu bị đổ ngã ở giai đoạn sau, nhất là khi cây đã trở cờ phun râu thì không nên dựng lại cây nữa.

3.2. Đối với cây bí xanh:

Bón thúc: Khi cây có 5 - 6 lá (bí ngà ngọn bò) cần định hướng để dây bò vào luống đồng thời bón $\frac{1}{2}$ lượng phân thúc. Lượng phân thúc: 14-16kg NPK (16:16:8) hoặc 10-12 kg NPK (13:13:13). Bón xung quanh gốc, cách gốc 10-12cm,

kết hợp vun gốc và bấm ngọn (nếu trồng bí muộn thì không cần bấm ngọn). Khi cây bắt đầu ra hoa thì bón hết lượng phân thúc còn lại.

Thu phân bổ sung cho bí: Thời gian từ 7-9h sáng, dùng phân của hoa đực mới nở chấm vào nhụy của hoa cái để tăng tỷ lệ đậu quả, hạn chế quả cong.

Lưu ý:

- Nếu thu bí già thì bổ sung thêm vôi bột để tăng độ cứng của vỏ quả.
- Để bí tập trung dinh dưỡng nuôi quả, ngắt bỏ những quả mới đậu bị dị dạng, ngắt ngọn bí cách vị trí đậu quả 5-6 lá. Có thể đắp thêm đất vào một số đốt trên dây cách gốc 60-70cm để kích thích ra rễ cố định tăng khả năng hút dinh dưỡng cho cây. Khi đã định xong quả, nên kê quả để quả thẳng, tăng mẫu mã và hạn chế thối quả.

3. Phòng trừ sâu bệnh

- Với cây ngô:

+ Bệnh huyết dụ: xuất hiện ở giai đoạn cây con do thiếu dinh dưỡng hoặc bộ rễ bị tổn thương. Khắc phục bằng cách: tưới lân ngâm nước giải và phun các chế phẩm kích thích ra rễ khoảng 3 - 4 ngày tưới và phun phân 1 lần.

+ Sâu xám: Dùng Peran phun vào lúc chiều mát

+ Bệnh khô vằn: Sử dụng thuốc Validacin, Anvil để phun vào gốc thân cây, tưới bỏ lá chân ngay sau khi thâm râu.

+ Khi cây trở cờ phun râu thường bị rệp, bà con phun phòng bằng thuốc Actara 25WG. Nếu trồng với diện tích lớn, có thể rút bớt cờ ngô sẽ hạn chế rệp gây hại.

+ Sâu đục thân, đục bắp: thả Basudin 10H, Vibasu 5H vào nồn cây hoặc dùng thuốc Vitako 40WG, Regent... phun vào bắp ngô ngay khi đã thâm râu.

- Với cây bí xanh:

+ Bệnh sương mai: Bệnh gây các vết thâm có hình góc cạnh. Bệnh nặng làm lá dưa, bí bị cháy rộp như da cóc, rất giòn, dễ vỡ. Bệnh thường gây hại từ lá già ở gốc rồi lan lên lá non, vết bệnh gặp ẩm độ cao (lúc sáng sớm) có lớp tơ màu trắng hoặc vàng nhạt. Có thể dùng Rhidomil 0,1 - 0,2% hoặc Score để phun.

+ Bệnh phấn trắng: trên lá có lớp phấn trắng bao phủ làm giảm khả năng quang hợp. Có thể dùng Bayleston 0,1%, Bavistyl 0,1% để phun.

Các loại thuốc pha theo đúng nồng độ và phun ướt đẫm trên thân, lá.